

OBYWATELSKI
KOMITET
ODBUDOWY
ZAMKU
KRÓLEWSKIEGO
W WARSZAWIE

Bibl. Rebl. m. st. W-wy
Egz. obow. 197

Biuletyn ZAMEK

Nr 10 /181/ Rok VII
i 11 /182/

Warszawa, dnia 15 maja i 1 czerwca 1977 r.
Plac Zamkowy 10, tel. 31 66 99, 31 04 00

ZAMKOWE PLAFONY

Trzy zamkowe plafony były ozdobione malowidłami: „Rozwikłanie chaosu” - największe /11 x 16 m/ pędzla Bacciarellego, ozdobiło plafon Sali Balowej. Plafon Sali Audiencjonalnej był przyozdobiony trzema malowidłami: środkowe - apoteoza sztuki, wykonał Bacciarelli, dwa boczne to dzieło Plerscha. Efektem współpracy obydwu malarzy Stanisława Augusta był również plafon w Gabinetcie Marmurowym, gdzie dokoła obrazu głównego autorstwa Bacciarellego Plersch namalował iluzjonistyczną kopułę /wywołującą złudzenie rzeczywistej/.

Odtworzenie malowideł przysporzyło ogromnych trudności. Długo trwały rozważania nad wyborem najwłaściwszej techniki i podłoża, na którym miały być wykonane. Najpierw rozważano możliwość malowania plafonu Sali Audiencjonalnej na płótnie, ale koncepcja ta została odrzucona i drogą dalszych studiów zdecydowano, że wszystkie trzy plafony będą malowane bezpośrednio na tynku, tak jak malowano je pierwotnie. Szczególnie starannie, w trosce o trwałość malowideł, dobierano materiały mające posłużyć malarzom: Januszowi Strzałeckiemu, który wraz z zespołem będzie malował plafon Sali Audiencjonalnej, Lucji i Józefowi Ożminom - przyszłym autorom malowidła w Sali Balo-

wej oraz Stefanowi Garwatowskiemu i Janowi Karczewskiemu, którzy wykonują prace w Gabinecie Marmurowym. W trosce o jak najlepsze wykonanie malowideł projekty powierzano kolejnym malarzom. Obecny zespół jest drugim z kolei. Malarze przeprowadzili długie i i żmudne studia nad techniką Bacciarellego, żeby ich przyszłe dzieła stanowiły możliwie najwierniejsze odtworzenie oryginałów, a przede wszystkim - żeby były w duchu jego malarstwa. Równocześnie przeprowadzono analizy pigmentów, którymi posługiwał się Bacciarelli, aby ściśle określić jego paletę.

Najwięcej kłopotu przysporzył plafon Sali Audiencjonalnej. Za wzór mogła tu służyć wyłącznie czarno-biała fotografia. Część środkowa malowidła była sfotografowana dobrze, części boczne pokazano łącznie ze ścianami, dlatego fotografia przedstawiała ich zniekształcony obraz, w skrócie. Trzeba więc było wyprostować skróty. Dokonano tego stosując metodę fotogrametryczną, co dało pełną czytelność obrazu. Prace wykonano w PKZ pod kierunkiem inż. Kołłataja. Po rozszyfrowaniu obrazów okazało się, że przedstawiają one amorki wijące wieniec w kształcie inicjałów Stanisława Augusta. Aby uzyskać informacje na temat pewnych szczegółów wykonania plafonu kontaktowano się poza tym z konserwatorem Gustawem Pileckim, który przed wojną konserwował malowidło w Sali Audiencjonalnej.

Do „Rozwikłania chaosu” z Sali Balowej zachowały się, oprócz materiału fotograficznego, dwa szkice olejne wykonane przez Bacciarellego niesłychanie pomocne przy opracowaniu projektu kolorystycznego plafonu.

Do rekonstrukcji malowidła z Gabinetu Marmurowego posłużą zachowane szkice akwarelowe Kamsetzera. Szkice są przechowywane w Gabinecie Rycin Uniwersytetu Warszawskiego.

Malarze wykonywali najpierw projekty malowideł w skali 1:10, a następnie wybrane fragmenty w skali 1:1 na takim samym tynku jaki jest na stropie. Kolejnym etapem było wykonanie kartonów - rysunków całości w skali 1:1. Komisja przyjęła już projekty plafonów do Sali Audiencyjnej i Sali Balowej; malarze kończą obecnie prace przy kartonach. Latem jako pierwszy przystąpi do pracy w Sali Audiencyjnej Janusz Strzałecki z zespołem. Następnie zostanie wykonany plafon Sali Balowej i z kolei plafon w Gabinecie Marmurowym.

TRWA PRZEGLĄD DARÓW NA PRZEDWOJENNY FUNDUSZ OBRONY NARODOWEJ

/W/ Zarządzeniem prezesa Rady Ministrów powołany został w styczniu tego roku międzyresortowy zespół do dokonania selekcji i ustalenia przeznaczenia odzyskanego srebra przedwojennego Funduszu Obrony Narodowej. W pracach zespołu, któremu przewodniczy pierwszy zastępca ministra finansów, udział biorą wybitni przedstawiciele nauki, kultury i sztuki oraz zainteresowanych resortów.

Zespół dokonał przeglądu dotychczas zinwentaryzowanych przedmiotów i monet srebrnych. Dalsza inwentaryzacja trwa. Wymaga ona zmuśnego przejrzania wszystkich ofiarowanych przedmiotów przez powołanych w tym celu znawców i specjalistów.

Mając na uwadze nie tylko kulturalną, ale i patriotyczną wartość darów złożonych na FON w okresie poprzedzającym tragiczne dni września 1939 roku zespół będzie prowadził taką

selekcję inwentaryzowanych przedmiotów, która ułatwi zasilenie i wzbogacenie nimi obiektów kultury polskiej, jak Zamek Warszawski oraz niektóre muzea w kraju.

Przewiduje się, że w drugiej połowie 1977 r. zorganizowana zostanie publiczna wystawa. Umożliwi ona społeczeństwu obejrzenie odzyskanych przedmiotów.

ZE SKARBONKI "STOLICY"

Skarbonka z placu Zamkowego, której zawartość była po raz ósmy przeliczana w dniach 3 - 10 maja br., przyniosła tym razem 550.282,80 zł; z przeliczenia walut niewymienialnych - 58.641 zł a z przeliczenia walut wymienialnych 2.118,95 dol. USA. Poza tym znaleziono w niej obrączki platynowe i złote oraz złote i srebrne monety.

WPLĄTY ZAGRANICZNE

z USA: Tadeusz Olszewski z Seattle - 5 dol, Michael Barlicki z Chicago - 2 dol, Polskie Zjednoczenie Narodowe z Brooklynu - 3.000 dol,
z Wielkiej Brytanii: Patrycja Suchecki z Londynu 5,7 funta.
z RFN: W. Piszczorowicz - 15 marek, Ambasada PRL w Kolonii - 500 marek /w imieniu Janusza Słuckiego/, Michael Hackberg z Hamburga - 100 marek.

WPLĄTY KRAJOWE

Ostatnio powiadomili o wpłatach na fundusz odbudowy Zamku w PKO lub wpłacili osobiście w kasie Komitetu Odbudowy Zamku następujący ofiarodawcy:

- 3.150 zł - Anna Trzecińska z Dusznik-Zdroju
- 50.120 zł - Obywatelski Komitet Wojewódzki Odbudowy Zamku w Katowicach
- 8.000 zł Urząd Gminy w Książkach, woj. toruńskie
- 1.230 zł - Zespół Szkół Mechanicznych im. Konarskiego w Warszawie
- 3.664 zł - Pracownie Sztuk Plastycznych, Oddział we Wrocławiu
- 2.268 zł - Andrzej Laskowicz z Wrocławia
- 1.000 zł - Józef Fołtarz z Częstochowy
- 200.000 zł - Zjednoczenie Księgarstwa, Zakład Obrotu Wydawnictwami Artystyczno-Graficznymi w Warszawie
- 5.550 zł - Przedsiębiorstwo Transportu Samochodowego Łączności Nr 2 w Warszawie /"Kierowcy na Zamek/"
- 5.260 zł - Grupa Polaków zatrudnionych w Zakładach CFK w NRD
- 1.890 zł - Spółdzielnia Inwalidów "Zawrat" w Zakopanem /składki za III.77 r/
- 1.706 zł - I Liceum Ogólnokształcące im. S. Staszica w Lublinie
- 2.000 zł - G.S. Samopomoc Chłopska" w Pruszczu
- 1.977 zł - Samorząd Szkolny Technikum Samochodowego we Wrocławiu
- 2.000 zł - Stanisław Dekulowski z Siemiatycz
- 1.100 zł - Zofia Trębska z Łodzi
- 2.000 zł - Bank Spółdzielczy w Płocku

- 3.517 zł - Białostocki Kombinat Budowlany Zakład Produkcji Elementów Budowlanych
- 10.000 zł - ZHP Chorągiew Stołeczna, Komenda Hufca w Milanówku
- 10.000 zł - WSS "Społem" w Ciachanowie.

Na konto krajowe w PKO na dzień 15 maja 1977 r. wpłynęło 576.244.469,47 złotych.

Na konto dewizowe w Banku PeKaO na dzień 15 maja 1977 r. wpłynęło 691.823,90 dolarów.

NUMERY KONT

Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie PKO I Oddział Warszawa Nr 1531-3030-132.

Oprocentowane konto dewizowe Banku PeKaO Nr E-100-700.

BIULETYN ZAMEK

Wydawca: Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie.

Adres Redakcji: siedziba OKOZK, Plac Zamkowy 10.

telefon: 310-400.

Redaguje: Ewa Dobrowolska.

Druk: Polska Agencja INTERPRESS, ul. Bagatela 12
w czynie społecznym.